

A 2021-2027 közötti időszak KAP intézkedéseinek hazai tervezési keretei és folyamata

- természetmegőrzési kapcsolódások

Madarász István
osztályvezető
Agrárminisztérium

Támogatáspolitikai Főosztály
Agrárstratégiai Koordinációs Osztály

Szakmai fórum a megújuló Nemzeti Biodiverzitás
Stratégiáról

2021. október 20.

Miről szól az előadás?

AGRÁRMINISZTERIUM

- Az új Közös Agrárpolitika keretei
 - A hazai tervezés folyamata
 - A természetkímélő mezőgazdaság megjelenése a támogatások között
-
-

Új KAP (2023-2027) erősödő zöld elvárásokkal

Új KAP célok 9+1

1. Tisztességes bevételek a mezőgazdaságban
 2. Ágazat versenyképességének növelése
 3. Kiegyensúlyozottabb erőviszonyok az élelmiszerláncban
 4. Éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések
 5. Természeti erőforrások fenntartható használata
 6. Tájak és a biológiai sokféleség megőrzése
 7. Generációs megújulás támogatása
 8. Vidéki térségek gazdasági élénkítése
 9. Élelmiszer-minőség és az egészség védelme
- Átfogó célkitűzés: tudásátadás, innováció, digitalizáció

Zöld Megállapodás KAP kapcsolódása

- Farm2Fork stratégia és a Biodiverzitás stratégia

Zöld Megállapodás céljai (2030)

- 50% növény-védőszer
használat

25% ökológiai
gazdálkodás

- 50% antibiotikum
használat

50% tápanyagvesztés
csökkentés és - 20%
műtrágya használat

+ 10% változatos
tájképi elemek

Új KAP uniós tárgyalási ütemezése (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

2018.07. Lezárult 2020.12. 2021.01.

Átmeneti évek - zajlik

2022.12

2023.01

Lezárt szakaszok

KAP rendeletekről a Mezőgazdasági és Halászati **Tanács** **következtetése** (2020.10.21)

MFF EU költségvetést Európai Tanács elfogadta, Európai Parlament jóváhagyta (2020.12.10. és 17.)

KAP átmeneti évek uniós rendelete megjelent (2020.12.23.)

Trilógus

Tanács, Parlament és Bizottság **tárgyalásai** a KAP rendeletekről (2020.11 ~ 2021.06)

Európai Parlament és Mezőgazdasági és Halászati Tanács **megállapodás** (~ 2021.06.28.)

Jogszabályok

KAP **rendeletek** elfogadása (~2021.Q4)

KAP **végrehajtási** jogszabályok (~2021.Q4)

KAP Stratégiai Terv

Ország-ajánlások megjelentetése (2020.12.18)

KAP Stratégiai Tervek **tagállami benyújtás** (~2021.12.31.)

KAP Stratégiai Tervek **elfogadása** (~2022. közepe)

ÚJ KAP

Új KAP hazai tervezési ütemezése (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

2019.07. Lezárult 2020.12. 2021.01.

Átmeneti évek - zajlik

2022.12

2023.01

Stratégiai Terv előkészítése

Ágazati
helyzetelemzések
10 uniós célkitűzés
szerinti SWOT és
helyzetelemzések
elkészítése és
bizottsági beküldése

Beavatkozási logika
kidolgozása

Szükségletfelmérés

Stratégiai Terv kidolgozása

SKV és ex-ante
értékelések

Intézkedések kidolgozása

Indikátorok kidolgozása

Forrásallokációs javaslat

Végrehajtás
intézményrendszeri
javaslat

Társadalmasítás

Stratégiai Terv elfogadása

Kormányzati döntések
(2021.10-11.)

KAP Stratégiai terv
benyújtása (2021.12.31.)

KAP Stratégiai Terv
letárgyalása a Bizottsággal

Felkészülés a végrehajtásra

Új felhívások meghirdetése

ÚJ KAP

Környezeti szükségletek

AGRÁRMINISZTERIUM

Új KAP Stratégiai Terv intézkedései (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

Közvetlen támogatás I. pillér

Alap jövedelem támogatás (BISS)

Agro-ökológiai Alapprogram (AÖP)

Fiatal gazdák támogatása

Kisgazdaságok

egyszerűsített támogatása

Termeléshez kötött támogatások

Ágazati programok (méhészet, zöldség-gyümölcs, szőlő-bor)

Vidékfejlesztés II. pillér

Agrár-környezetgazdálkodás (AKG)

Ökogazdálkodás

Natura 2000 kompenzáció

Erdészeti intézkedések

Beruházások

Együttműködés

Kockázatkezelés

Fiatal gazdák támogatása

Tudásátadás és információcsere

Az új KAP tervezett zöld felépítménye

AGRÁRMINISZTERIUM

**Támogatható
terület
fogalmának
bővítése**

**Kondicionali-
tás**

**Agro-ökológiai
alapprogram**

**AKG, ÖKO,
Natura
kompenzáció,
földhasználat-
váltás, ágazati
programok**

**Erdészeti
támogatások**

Nem termelő beruházások, tudásátadás, szaktanácsadás

TERVEZET!

- Uniós rendelettervezet ad rá lehetőséget
- HMKÁ előírások, AÖP, Natura 2000 előírások, területpihentetés, stb. miatt **az alapfogalomnak nem megfelelő, de értékes területek**
- Hazai megközelítés:
 - Jelenleg nem támogatott, de agro-ökológiai szempontból értékes biotópok (vizenyős területek, fasorok, stb.) bevonása
 - Jelenleg támogatott területen új agro-ökológiai területek létrehozása

Kiterjesztett kondicionalitás

- Meg kell felelni a gazdálkodási követelményeknek (**JFGK**) és a földterület helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára (**HMKÁ**) vonatkozó elvárásoknak
- A zöldítés korábbi elemei közül az **állandó gyepterületek fenntartása, terménydiverzifikáció** és az **ökológiai fókuszterületek kijelölése** beolvadnak az alapfeltételek közé
- A zöldítés elemei a korábbi 30%-tól eltérően **az összes közvetlen támogatás és területalapú vidékfejlesztési kifizetés előfeltételévé válnak**
- Új elemek:
 - Foszfátok diffúz szennyezése elleni intézkedések
 - Vizes élőhelyek és tőzeglápok védelme (*leghamarabb 2024-től*)
 - Fenntartható növényvédőszer-használat

TERVEZET!

Éghajlatváltozás

- HMKÁ 1 - Állandó gyepterületek megőrzése tagállami szinten
- HMKÁ 2 - A vizes élőhelyek és a tőzegláp minimális védelme, megőrzése
- HMKÁ 3 - Tarlóégetés tilalma

Víz

- JFGK 1 - vízkészletek védelmére vonatkozó szabályozás, illetve a foszfátok diffúz szennyező forrásainak ellenőrzésére vonatkozó kötelező követelmények
- JFGK 2 - a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelmére vonatkozó hazai szabályozás – Nitrát HMGY előírások
- HMKÁ 4 – vízvédelmi sávokra vonatkozó szabályozások

Kiterjesztett kondicionalitás

Talajvédelem és talajminőség

TERVEZET!

- HMKÁ 6 - Talajvédelemre és az erózió korlátozására vonatkozó termőhely-specifikus minimális földgazdálkodással kapcsolatos előírások
- HMKÁ 7 - Minimális talajborítás fenntartása
- HMKÁ 8 - Vetésváltási szabályok, terménydiverzifikáció

Biodiverzitás és tájkép

- JFGK 3 - Natura 2000, vadon élő madarak védelmére vonatkozó hazai szabályozás
- HMKÁ 2 - Minimális talajborítás fenntartása
- JFGK 4 - Natura 2000, élőhelyvédelemre vonatkozó hazai szabályozás
- HMKÁ 9 - Nem termelő elemek fenntartása a szántóterületek bizonyos százalékán; védett táji elemek fenntartása, bokrok és sövények vágási tilalma a madarak költési és fészkelési időszakában
- HMKÁ 10 - Natura 2000 területeken a környezetileg érzékeny állandó gyepek feltörésének tilalma

Közegészségügy, növény- és állategészségügy

TERVEZET!

- JFGK 5 - Élelmiszerjogi alapelvek betartása
- JFGK 6 - Hormonhasználat korlátozása az állattenyésztésben
- JFGK 12 - Növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának, kezelésének, tárolásának, valamint csomagolásuk és maradékaik kezelésének alapvető szabályai
- JFGK - fenntartható növényvédőszer-használat szabályai

Állatvédelem

- JFGK 14: borjak védelme
- JFGK 15: sertések állatjóléti előírásai
- JFGK 16: a tenyésztés céljából tartott állatok védelme

„*Eco-schemes*” = Agro-ökológiai Alapprogram

TERVEZET!

- Új, **AKG típusú** támogatás az I. pillérben
- Tagállami szinten kötelező, de gazdálkodói szinten **önkéntes**
- **Éves**, hektáronkénti (vagy állategység alapú), termeléstől elválasztott kifizetés
- A minimum-követelményeken és a kondicionalitási rendszeren **túlmutató**, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása – tagállami mozgástér az intézkedés kialakításában

„Eco-schemes” = Agro-ökológiai Alapprogram

TERVEZET!

- A támogatás a feltételek és a választott jó gyakorlatok betartása esetén a mezőgazdasági üzem teljes területére jár hektár alapon
- Az egyes jó gyakorlatok különböző pontértéket kapnak (1 v. 2)
- A mezőgazdasági üzemben belül minden tényleges hasznosítási módra (szántó, gyepterület, ültetvény) vonatkozóan legalább 2 pont értékű előírást kell választani
- Küszöbértékek: szántó, gyepterület 5 ha felett; ültetvény 1 ha felett
- 10 ha alatt kizárólag a domináns használatra kell előírást választani.
- Gazdálkodási Napló vezetése

TERVEZET!

Jó gyakorlatok kiemelt célterületei

- **Talajvédelem** – talajtakarás, terménydiverzifikáció, talajmegőrző gazdálkodás, szerves anyag pótlás
- **Biodiverzitás védelme** – beporzók védelme, nem termelő területek fenntartása, táblaméret korlátozása, állandó gyepek fenntartása üzemi/parcella szinten

Vidékfejlesztési intézkedések

- **Környezet- és éghajlatvédelmi és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások**
 - agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások
 - ökológiai gazdálkodás
 - mezőgazdasági és erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
 - erdőkörnyezet-védelem
- **Natura 2000 területek kompenzációs támogatása**
 - Gyep
 - Erdő

Átmeneti évekre új 3 éves
meghirdetés 2022-től

TERVEZET!

Agro-ökológiai nem termelő beruházások

TERVEZET!

- Földhasználat váltást, illetve az élőhelyek helyreállítását elősegítő nem termelő beruházások – méhlegelő, gyeptelepítés, füves mezsgye, cserjesáv, ültetvény sorközgyepesítés
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások - vízvisszatartás, vizes élőhelyek létrehozása, parti sáv kialakítása, erózióvédelem
- Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése - mezővédő fasor és fásítás, fás legelő

Agro-ökológiai földhasználat-váltást ösztönző program

- Egyes nem termelő beruházások keretében létrehozott élőhelyek fenntartását célzó több éves támogatás

Természetmegőrzési kapcsolódások

Támogatható terület fogalmának kibővítése – agro-ökológiai célterületek

Kondicionalitás – nem termelő területek fenntartása, tájképi elemek védelme, Natura JFGK előírások)

Agro-ökológiai alapprogram – nem termelő elemek nagyobb arányú fenntartása, beporzók védelme

Agrár-környezetgazdálkodás – MTÉT előírascsoportok, beporzók védelme

Erdő-környezetvédelem - folyamatos erdőborítás, idegen honos fafajok visszaszorítása, természetkímélő anyagmozgatás, tisztások visszaalakítása, erdő-genetikai vállalkozások stb.

Nem termelő beruházások – gyeptelepítés, tartós zöldugar, mezővédő erdősávok, táblaszegélyek, erózióvédelmi sávok stb.

TUDÁSÁTADÁS!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

